

ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยดีดีและอบาามุข

ชื่อผลงาน
โครงการเลิกบุหรี่ด้วยสมุนไพร(หญ้าดอกขาว)

โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ “โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข”

ชื่อผลงาน โครงการเลิกบุหรี่ด้วยสมุนไพร(หญ้าดอกขาว)

ผู้เสนอผลงาน โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองฉนวน อำเภอยะยง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๑
โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘๒-๙๕๖๓๐๔๕ e-mail : Aonann๕๓@gmail.com

๑. เหตุผล/ความสำคัญของผลงาน/ความเป็นมาของโรงเรียน

ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติที่รัฐบาลถือเป็นนโยบายที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไข อย่างจริงจัง ทั้งนี้เพราะปัญหายาเสพติดมีการแพร่ระบาดในทุกพื้นที่ของประเทศไทย ได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกขณะ ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเมืองและความมั่นคงของชาติ รัฐบาลจึงได้กำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็น “วาระแห่งชาติ” และมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา กำหนดมาตรการป้องกันเด็กและเยาวชนที่มีความเสี่ยงไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เรียนรู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด รู้จักปฏิเสธ หลีกเลี่ยงยาเสพติด และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อหลีกเลี่ยงการหมกมุ่นมั่วสุมกับยาเสพติดและอบายมุข ตลอดจนดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จึงได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาเป็นองค์กรหลักในการดำเนินการ

ปัจจุบันบุรีรัมย์เป็นยาเสพติดประเภทกระตุ้นประสาทที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งปัญหาการติดบุหรี่นั้นวันจะเพิ่มความรุนแรงและเป็นปัญหาทางสุขภาพที่สำคัญด้านสาธารณสุขของประเทศอย่างมาก และยังแพร่ระบาดในกลุ่มเยาวชนทั่วไป เนื่องจากบุรีรัมย์เป็นยาเสพติดที่หาซื้อได้ง่ายเสพติดง่ายแต่เลิกยาก ผู้ที่สูบบุหรี่ส่วนใหญ่เริ่มสูบบุหรี่ตั้งแต่วัยรุ่น สาเหตุคือ อยากทดลอง อยากทำตามเพื่อนและผู้ใหญ่ อยากแสดงว่าตัวเองเป็นผู้ใหญ่แล้ว อีกทั้งได้รับอิทธิพลจากการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายจากผู้คนรอบข้าง ทั้งนี้จากข้อมูลจากศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่าอัตราการสูบบุหรี่ของประชากรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี อายุตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป อยู่ในลำดับที่ ๘ (อัตราร้อยละ ๒๔.๓๖) ของประเทศไทย จากปัญหาและความเป็นมาที่กล่าวมานั้น ส่งผลต่อนักเรียนและเยาวชนที่อยู่ในวัยเรียน เพราะฉะนั้นโครงการเลิกบุหรี่ด้วยสมุนไพร(หญ้าดอกขาว)จะช่วยให้นักเรียนของโรงเรียนคลองฉนวนวิทยา เป็นเยาวชนที่มีความรู้ ควบคุมด้วยคุณธรรม ไม่ฝักใฝ่อบายมุข และไม่สร้างปัญหา ให้กับสังคม สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ที่จะพัฒนาประเทศไทยให้เจริญรุ่งเรืองซึ่งจากการดำเนินโครงการทำให้โรงเรียนได้ค้นพบวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา ตำบลคลองฉนวน อำเภอยะยง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๑ เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีนักเรียนทั้งหมด ๑๖๙ คน มีบุคลากรทั้งหมด ๒๐ คน ประกอบด้วย ข้าราชการครู ๑๖ คน ลูกจ้างประจำ ๓ คน เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑ คน ซึ่งมีหมู่บ้านในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน ๑๒ หมู่บ้านในตำบลคลองฉนวนและมีนักเรียนส่วนหนึ่งที่มาศึกษาต่อจากอำเภอลำพูน จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นเขตแดนรอยต่อมักเกิดปัญหาการพัวพันเรื่องยาเสพติดโดยเฉพาะบุรีรัมย์ ไม่ว่าจะเป็นการขาย การเสพ หรือการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้มีการเสพและการขาย โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา จึงเห็นความสำคัญของนักเรียนซึ่งเป็นอนาคตของชาติ จึงหาวิธีให้นักเรียนดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขโดยไม่

พึงพยายาเสพติด อบายมุข รวมทั้งการป้องกันโรคและอุบัติเหตุ โรงเรียนคลองฉนวนวิทยาได้เล็งเห็นความสำคัญ จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการเลิกบุหรี่ด้วยสมุนไพร(หญ้าดอกขาว)ขึ้น

๒. เป้าหมายของการดำเนินงาน

๑. เพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนกลุ่มมีปัญหาเรื่องบุหรี่ของนักเรียนโรงเรียนคลองฉนวนวิทยา
๒. เพื่อหารูปแบบวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการแก้ปัญหาบุหรี่ของโรงเรียนคลองฉนวนวิทยา

๓. การดำเนินงาน (Best Practice)

โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา ได้นำวงจรคุณภาพเดมิ่ง PDCA มาใช้ในการดำเนินงาน ๔ ขั้นตอนดังนี้
ขั้นตอนที่ ๑ การร่วมกันวางแผน (Plan) โรงเรียนได้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ร่วมประชุมปรึกษาหารือ และศึกษาข้อมูลของนักเรียนและสมุนไพร โดยการสำรวจและคัดกรองนักเรียนจากระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน จากนั้นศึกษาสรรพคุณและชนิดของสมุนไพรที่สามารถใช้ในการเลิกบุหรี่ และรวบรวมข้อมูลจัดทำแผนดำเนินงาน โครงการ

ขั้นตอนที่ ๒ การร่วมกันปฏิบัติ (Do) โรงเรียนคลองฉนวนวิทยาได้ดำเนินงานและปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการเลิกบุหรี่ด้วยสมุนไพร(หญ้าดอกขาว) โดยนำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ FIRST Model (เป็น ที่หนึ่งได้โดยไม่พึงยาเสพติด) มาใช้ดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหามันโดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๒.๑ พื้นฐานทางครอบครัว Family : F ครอบครัวจะเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล

บำบัดและรับผิดชอบนักเรียนควบคู่ไปกับการใช้ชีวิตประจำวันในชุมชนและสังคม โดยโรงเรียนจะรักษาสภาพ ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวนักเรียนกลุ่มมีปัญหาและจัดกลุ่มเพื่อจำแนกนักเรียนตามประเภทของปัญหา (P) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อประสานผู้ปกครอง และจัดประชุมปกครองนักเรียนกลุ่มมีปัญหาเพื่อรับทราบ ข้อมูลเชิงลึกและทำแบบสอบถามข้อมูลจากผู้ปกครอง ตลอดจนจัดทำMOU ระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง ครู (D) ตรวจสอบการให้ความร่วมมือของผู้ปกครองจากแบบสอบถาม (C) และประเมินผลจากการตอบ แบบสอบถามของผู้ปกครอง (A)

๓.๒.๒ การบริหารข้อมูลสารสนเทศ Information : I เป็นการนำข้อมูลสารสนเทศ

มาใช้เป็นฐานในการแก้ปัญหา โดยนำข้อมูลการคัดกรองนักเรียนจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและข้อมูล สรรพคุณของหญ้าดอกขาว มาใช้เพื่อวางแผนแก้ไขปัญหานักเรียน มีวิธีการโดยศึกษาชนิดของสมุนไพรที่มี สรรพคุณที่สามารถลดความอยากในบุหรี่ รวบรวมข้อมูลของชนิดสมุนไพร (P) เก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียน กลุ่มที่มีปัญหาโดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ๕ ขั้นตอน ตั้งแต่รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คัดกรอง นักเรียน การส่งเสริมพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และการส่งต่อหน่วยงานภายในและหน่วยงาน ภายนอกเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงาน และจัดกลุ่มข้อมูลที่ได้เป็นหมวดหมู่เป็นระดับ (D) การตรวจสอบ ข้อมูล เพื่อหาความผิดพลาด ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลทุกครั้งก่อนนำไปใช้ (C) สรุปและรายงานข้อมูล (A)

๓.๒.๓ ปฏิบัติได้จริง Realistic : R เป็นการนำผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเป็นลูกอมหญ้าดอกขาวมาใช้

กับนักเรียน จนทำให้นักเรียนสามารถเลิกบุหรี่ได้ วิธีการดำเนินงานเริ่มโดยจัดประชุมครูผู้เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์ และรับทราบข้อมูลของนักเรียนกลุ่มมีปัญหาเพื่อวางแผนในการดูแลและช่วยเหลือ แต่งตั้งคำสั่งในการดำเนินงาน (P) จัดทำลูกอมหญ้าดอกขาว แจกลูกอมหญ้าดอกขาวให้นักเรียนรับประทาน ๓ เวลา คือ เช้า เที่ยง เย็น วันละ ๓ มื้อ มื้อละ ๑ เม็ด ให้นักเรียนเซ็นชื่อทุกครั้งที่ได้รับลูกอมโดยมีคุณครูเป็นผู้ควบคุม เป็นระยะเวลา ๔ เดือน จัดทำหนังสือเชิญเจ้าหน้าที่อนามัยช่วยกรวดมาร่วมโครงการและดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการทำกิจกรรม เสริมแรงใจและสอนวาด ลดความอยากบุหรี่ (D) โรงเรียนดำเนินการตรวจสอบโดยจัดทำบันทึกติดตามผล

ความก้าวหน้าของนักเรียนกลุ่มมีปัญหา (C)และประเมินผลโดยสรุปผลจากบันทึกการติดตามผลความก้าวหน้าของนักเรียนกลุ่มมีปัญหา (A)

๓.๒.๔ การเก็บรักษาข้อมูลไว้เป็นความลับ Secret :S ทางโรงเรียนจะไม่เปิดเผย

ข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาเรื่องการสอบข้อเขียน ทั้งเรื่องการให้คำปรึกษา คำแนะนำ และการให้การช่วยเหลือจนถึงการเลิกข้อเขียน วิธีการดำเนินงานโรงเรียนจะรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่มีปัญหา และจัดประชุมเพื่ออธิบายชี้แจงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง(P) จัดเก็บข้อมูลของนักเรียนไว้เป็นความลับโดยจัดเก็บเป็นรายบุคคล

ตามเกณฑ์ที่ได้คัดกรองและนำข้อมูลไปใช้วางแผนในการดูแลช่วยเหลือและแก้ปัญหา(D) ตรวจสอบข้อมูลและบันทึกผล (C) และสรุปการดำเนินงาน (A)

๓.๒.๕ การทำงานเป็นทีม Team : T ในการทำงานร่วมกันเป็นทีมและมีคุณภาพ

จำเป็นต้องมีการประสานงานในทีมเป็นระบบ ทุกขั้นตอนในการจัดกิจกรรมย่อยที่ได้รับมอบหมายมีการแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานที่มีความชำนาญและความถนัดและภารกิจของทุกคนในทีมงานมีเป้าหมายมีความพึงพอใจ ทุกคนเห็นความสำคัญของทุกบทบาทในการทำงาน โดยมีการทำงานร่วมกัน วิธีการดำเนินงานโดยจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงาน ประชุมเพื่อปรึกษาหารือวางแผนในการดำเนินงานร่วมกัน จัดทำแผนงานและกิจกรรม (P) ร่วมกันดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ให้สำเร็จ(D) ติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานตามโครงการเลิกข้อเขียนด้วยสมุนไพรมะนาว(หญ้าดอกขาว)ให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด (C) สรุปผลและรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง(A)

ขั้นตอนที่ ๓ การร่วมกันประเมิน (Check) ดำเนินการปรับปรุง พัฒนางานหลังจากได้ดำเนินงานตั้งแต่ขั้นตอนที่๑และ ๒ ตามวงจรเดิม

ขั้นตอนที่ ๔ การร่วมกันปรับปรุง (Act) นำผลการประเมินปรับปรุงและพัฒนาาดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้อีกครั้งแล้วสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนารูปแบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔. ผลการดำเนินงาน

ผลจากการดำเนินโครงการเลิกข้อเขียนด้วยสมุนไพรมะนาว(หญ้าดอกขาว) ของนักเรียนกลุ่มมีปัญหาของโรงเรียนคลองฉนวนวิทยา สรุปได้ว่า

๔.๑ นักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาของโรงเรียนคลองฉนวนวิทยาสามารถเลิกข้อเขียนได้จำนวน ๑๐ คน จากนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวนทั้งสิ้น ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๓๓ ดังรายละเอียดดังนี้

ตารางที่๑ แสดงจำนวนนักเรียนที่เลิกข้อเขียนได้ตามโครงการเลิกข้อเขียนด้วยสมุนไพรมะนาว(หญ้าดอกขาว)

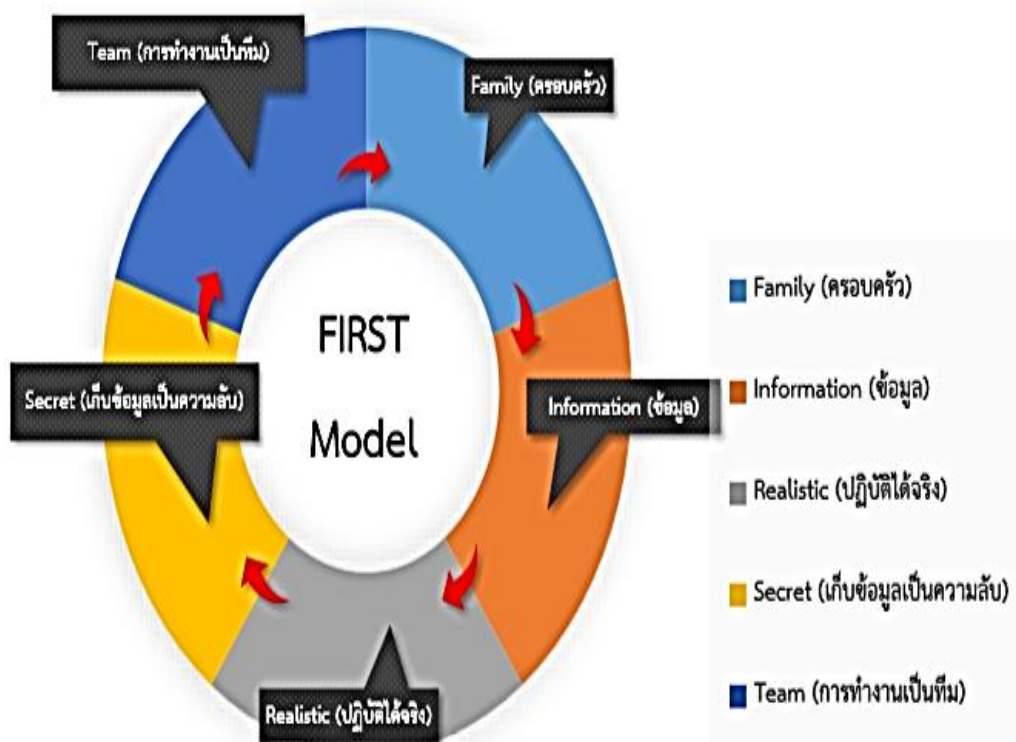
	จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ	นักเรียนที่เลิกข้อเขียนได้	นักเรียนที่เลิกข้อเขียนไม่ได้
จำนวนนักเรียน	๑๒	๑๐	๒
คิดเป็นร้อยละ	๑๐๐	๘๓.๓๓	๑๖.๖๖

แผนภูมิวงกลมแสดงจำนวนนักเรียนดำเนินโครงการเลิกบุหรี่ด้วยสมุนไพร(หญ้าดอกขาว)

๔.๒ รูปแบบวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการแก้ปัญหาบุหรี่ของโรงเรียนคลองฉนวนวิทยา

Best Practice สถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข
โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

- ๕.๑ ผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ ให้การสนับสนุนในการทำงาน
- ๕.๒ นักเรียนมีส่วนร่วมและมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงาน
- ๕.๓ โรงเรียนได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนอย่างเต็มที่

๖. ปัญหาอุปสรรค - ข้อเสนอแนะ

ผู้ปกครองของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการบางส่วนขาดการติดตามนักเรียนในการรับประทานลูกอมสมุนไพรหญ้าดอกขาว

๗. การเผยแพร่

โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา ได้เผยแพร่ผลการดำเนินงานโครงการเลิบบุหรี่ด้วยสมุนไพร(หญ้าดอกขาว) โดยจัดทำเอกสารเป็นรูปเล่มและเผยแพร่ผลงานทางเว็บไซต์ของโรงเรียน <http://www.kcnvit.ac.th>. Facebook และเพจสถานศึกษาสีขาว ปอดอย่าเสพติดและอบายมุข

